

Г р а д С к о п ј е

- Предлагач:** Градоначалник на Град Скопје
- Изготвувач:** Сектор за заштита на животната средина и природата
- Претставник:** Цветанка Икономова
Мартиновска, раководител на Секторот
- Повереник:** Љиљана Ончевска Наџинска,
помошник раководител на Секторот

Предлог - Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

Скопје, ноември 2015 година

Врз основа на член 36, став 1, точка 1 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.5/02) и член 10, став 1, точка 2 од Законот за Градот Скопје („Службен весник на Република Македонија“ бр.55/04), Советот на Град Скопје, на својата 36 седница, одржана на ----- 2015 година, донесе

ПРЕДЛОГ - ПРОГРАМА на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

1. ВОВЕД

Еколошките ризици се една од најважните одредници на здравјето и благосостојбата на луѓето. Во актуелниот развоен момент на глобално ниво, постојат сериозни проблеми во управувањето со состојбите и можните ризици во животната средина. Повеќе медиуми и области на животната средина, како и комплементарните процеси, имаат нарушен квалитет, како во развиените, така и во земјите во развој.

Амбиентиот воздух во нашата урбано – индустриска средина има нарушен квалитет а во зимскиот период од годината ја надминува дозволената граница за повеќе пати, што сериозно го загрозува здравјето на населението. Во градот дополнителен проблем претставува бучавата. Регистрирани се докази дека овие два ризика имаат штетни ефекти врз здравјето, пред сè кај децата.

Прекумерната урбанизација и моторизација, како и демографската миграција, се нагласен проблем на нашето опкружување. Проблемот околу отстранувањето и пречистувањето на цврстиот и течниот отпад директно влијае врз квалитетот на животната средина, а индиректно и на здравјето на населението. Овие состојби и неизбежната експанзија на консумирачкото општество можат да ги доведат во опасност не само безбедноста и квалитетот на водата за пиење, туку и безбедноста на храната.

Регистрираните индустриски жешки точки, кои се провлекуваат подолг период и чие решавање ги надминува ингеренциите и можностите на локалната самоуправа, како и сè поголемите ефекти од климатските промени ја комплетираат сликата за исклучително сериозната закана за можноста за загрозување на сите медиуми на животната средина, а со тоа и неопходноста од тесна соработка на локално ниво и стратегиска, интерсекторска интервенција на сите нивоа во државата.

Кон наведеното, несомнена е и потребата за унапредување на животните стилови и навики на населението во испреплетените сегменти на оваа област што бара системски и силни едукативни и промотивни активности и размена на информации, но и неизбежно вклучување на граѓанското општество во процесот за здравје и животна средина.

2. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел на Програмата на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје е постигнување на повисок степен на разрешување на

состојбите во сферата на животната средина и заштита и зачувување на квалитетот на сите медиуми на животната средина, во рамките на законските надлежности, а со тоа и заштита на здравјето и подобрување на квалитетот на животот на граѓаните.

3. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА

Мерките и активностите за заштита и унапредување на животната средина се од јавен интерес, заради што Градот Скопје е должен да планира соодветни активности и од својот буџет да обезбеди финансиски средства за таа цел.

Програма ги утврдува мерките за заштита на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година, преку конкретни активности во рамките на сите медиуми (воздухот, водата и почвата) и области на животната средина (отпадот, бучавата, нејонизирачкото зрачење, природата, биодиверзитетот, климата) и сите елементи кои претставуваат неделива целина од животната средина.

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

4. ПРЕГЛЕД НА ВКУПНИ ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Вкупните потребни средства за реализирање на активностите за заштита на животната средина на подрачјето на Град Скопје за 2016 година, по области, се следните:

	<i>Област / дејност</i>	<i>Потребни средства</i>
1.	Заштита на амбиентен воздух	6.650.000,00
2.	Заштита од бучава	-
3.	Заштита на водите	5.000.000,00
4.	Заштита на почвите	500.000,00
5.	Отпад	2.000.000,00
6.	Климатски промени	2.100.000,00
7.	Зеленило	3.300.000,00
8.	Заштитени локалитети	12.800.000,00
9.	Спроведување одредени законски процедури	300.000,00
10.	Проекти од областа на животната средина	4.250.000,00
11.	Подигање на јавната свест	650.000,00
	Вкупно	37.550.000,00

5. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ

Со Програмата се предвидени активности чија реализација треба да го унапреди квалитетот на воздухот, водите и почвата, да ги заштити, уреди и унапреди заштитените подрачја и да ја подигне јавната свест.

1) Заштита на амбиентниот воздух

1.1. Изработка на План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на агломерација Скопски регион

Цел:

Подобрување на квалитетот на воздухот во регионот на Град Скопје, со тоа и на здравјето на луѓето, согласно регулативата за квалитет на амбиентниот воздух.

Образложение:

Законот за квалитет на амбиентниот воздух ја утврдува обврската за изработка на План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух во рамки на зони и агломерации.

Изготвувањето на Планот за подобрување на квалитетот на воздухот за агломерацијата Скопски регион е во надлежност на Град Скопје. Секторот за заштита на животната средина и природата во рамки на подготвителните активности изготви релевантни документи за обезбедување податоци за изготвување на Планот (Оперативна програма за намалување на PM10, што ќе биде составен дел од Планот, Елаборат за нивото на бучавата и нејонизирачкото зрачење и состојбата на амбиентниот воздух) а со помош на општините спроведе анкета за утврдување на бројот на индивидуални ложишта во домаќинствата и видот и количините на огревен материјал.

Планот претставува извонредно значаен документ во чии рамки треба да се подготват мерки и активности за подобрување на квалитетот на воздухот, што е обемна и одговорна задача, која бара заедничка соработка на повеќе сектори и институции.

Изработката на Планот е започната и се предвидува во средината на 2016 година да биде предложен за усвојување на Советот на Град Скопје.

Активности:

- Изготвување на Планот,
- На предлог на градоначалникот на Град Скопје, Планот го донесува Советот на Град Скопје.

Потребни средства:

Во 2016 година нема да бидат потребни средства за изработка на Планот.

Изготвувач:

Во изготвувањето на Планот се вклучени: Градот Скопје, општините на Град Скопје, општините од Скопскиот регион, Центарот за развој на Скопскиот плански регион, консултантска куќа, европски експерти во рамки на Твининг проектот за подигање на капацитетите на централно и локално ниво за управување со квалитетот на воздухот, чиј носител е МЖСПП и др.

1.2. Изработка на Краткорочен акционен план за заштита на амбиентниот воздух

Цел:

- Преземање на краткорочни, интервентни мерки за намалување на загадувањето на воздухот
- Заштита на здравјето на луѓето.

Образложение:

За зоните и агломерациите каде што постои ризик нивоата на загадувачки супстанции да надминат еден или повеќе од праговите за алармирање, се изготвуваат краткорочни акциони планови, во кои се утврдуваат мерки коишто треба да се преземаат на краток рок особено за

идентификација на причините за настанатите појави за да се намали ризикот или времетраењето на надминувањата.

Градот Скопје има изготвено Акционен план за вонредни состојби, истиот е усвоен од Советот на Град Скопје, во 2010 година, а потоа е донесена и Одлука за алармантни состојби која опфаќа два вида на мерки: прво ниво - известувања и препораки и второ ниво – рестрикции и забрани.

Со измена на Законот за квалитет на амбиентниот воздух направени се измени во делот на изготвување и примена на овој документ.

Изготвувањето на новиот Акционен план е во тек, во рамки на Твининг проектот за подигање на капацитетите на централно и локално ниво за управување со квалитетот на воздухот, чиј носител е МЖСПП

Активности:

- Изготвување на Акциониот план за заштита на амбиентниот воздух
- Усвојување на планот од Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За изработка на Акциониот план не се потребни финансиски средства. Истите се обезбедени од ЕУ преку Твининг проект.

Извршител:

Странски експерти во рамки на Твининг проект, Сектор за заштита на животната средина и природата.

1.3. Изработка на елаборат за ниво на бучава и состојба на квалитетот на воздухот во Град Скопје во грејна сезона – втора фаза

Цел:

- Обезбедување податоци за квалитет на воздухот,
- Обезбедување податоци за нивото на бучава предизвикана од подвижни извори на бучава,
- Предвидување мерки за намалување на загадувањето.

Образложение:

По реализација на Елаборатот за ниво на бучава и нејонизирачко зрачење и состојбата со амбиентниот воздух во Град Скопје и добиените првични податоци, во 2013 година ќе се реализира втора фаза од истиот елаборат, за утврдување на состојбите на воздухот во грејна сезона и проширување на податоците за бучава и нејонизирачко зрачење.

Активности:

Активностите се одредени со проектната задача, која предвидува соодветни мерења, анализи и компарации со првата фаза, изработка на финален документ и предлог на мерки. Во текот на 2015 година е распишана јавна набавка, која поради несоодветните понуди што не ги почитуваат стандардите од европската и националната регулатива, е поништена. Во текот на месец октомври/ноември 2015 тече процедурата за нова јавна набавка.

Потребни финансиски средства:

За изработка на Елаборатот со Буџетот на Град Скопје за 2016 година предвидени се средства во износ од 500.000 денари.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

1.4. Изработка на елаборат за испитување на загадувањето на амбиентниот воздух од согорувачките процеси во сообраќајот

Цел:

- Обезбедување податоци за загадувањето на воздухот од еден од причинителите – сообраќајот.
- Предлагање мерки за намалување на загадувањето на воздухот од сообраќајот.

Образложение:

За предвидување на ефикасни мерки за подобрување на квалитетот на воздухот, неопходно е утврдувањето на изворите на загадување. Овој проект е во насока на обезбедување податоци за загадувањата што произлегуваат од согорувачките процеси во возилата, односно од сообраќајот.

Активности:

Се предвидува семплирање и испитување на органски соединенија (ВТХ-бензен, толуен и ксилен), азотни оксиди, сулфур двооксид и ПМ10, на 3 крстосници во градот, нивна анализа во лабораторија, изработка на финален документ – елаборат.

Потребни финансиски средства:

За изработка на Елаборатот со Буџетот на Град Скопје за 2016 година предвидени се средства во износ од 2.700.000 денари.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

1.5. Изработка на елаборат за испитување на загадувањето на амбиентниот воздух од согорувањето на дрвото како средство за затоплување

Цел:

- Обезбедување податоци за загадувањето на воздухот од согорувањето на дрвата што се користат за затоплување
- Предлагање мерки за намалување на загадувањето на воздухот при затоплување со дрва.

Образложение:

Многу голем процент од домаќинствата на подрачјето на град Скопје користат индивидуално затоплување, при што најчест енергент е дрвото. Согорувањето на дрвата е еден од позначајните извори на загадувањето на амбиентниот воздух.

Активности:

Се предвидува семплирање на ПМ10 и анализа на левоглюкосанот во нивниот сстав, на 4 мерни места во градот.

Потребни финансиски средства:

За изработка на Елаборатот со Буџетот на Град Скопје за 2016 година предвидени се средства во износ од 950.000 денари.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

1.6. Набавка на калциум магнезиум ацетат

Цел:

- Обезбедување потребни количини на средството за намалување на загадувањето на воздухот.

Образложение:

Согласно заклучок на Владата на Република Македонија, Градот Скопје е обврзан да спроведе Акционен план на активности за покривање на сообраќајниците во надлежност на Град Скопје со калциум магнезиум ацетат, за периодот 2014 – 2019 година.

Согласно странските искуства, средството успешно се користи за прскање на сообраќајниците заради намалување на загадувањето, по пат на врзување на ПМ10 честичките и нивно спуштање на подлогата.

Активности:

Потребната опрема е набавена, а по пат на јавна набавка е склучен договор со испорачател на средството со дефинирана цена по тон, а со порачка на средството согласно потребите и условите. Во зимскиот период 2015 година е започнато со аплицирање на средството.

Потребни финансиски средства:

За набавка на средството во случај на создавање услови за негова апликација, во Буџетот на Град Скопје за 2016 година предвидени се средства во износ од 2.500.000 денари.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

1.7. Изготвување Информацја за квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на Градот Скопје за 2015 година

Цел:

Информирање на Советот на Град Скопје, засегнатата јавност и јавноста пошироко со состојбата на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на Градот.

Образложение:

Информацијата ќе биде изготвена врз основа на податоците добиени од државната мрежа за мониторинг на воздухот, односно од МЖСПП и од Центарот за јавно здравје.

Активности:

- Прибирање и обработка на податоци,
- Изготвување на Информацјата и презентирање на Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

2) Заштита од бучава

2.1. Изработка на Стратешка карта за бучава и Акционен план за намалување на бучавата во животната средина за град Скопје (фазна реализација)

Цел:

Донесување на потребните елементи за управување со бучава на подрачјето на град Скопје, согласно Законот за заштита од бучавата во животната средина.

Образложение:

Стратешката карта за бучава, покрај тоа што е законска обврска, претставува појдовен документ во планирањето на активностите за намалување и заштита од бучавата. За нејзино изготвување се потребни големи финансиски средства, како и за периодичното ажурирање во законски утврдени периоди.

Во рамки на Твининг проектот за зајакнување на административните капацитети на централно и локално ниво при спроведување на законодавството за животна средина, Градот Скопје доби техничка помош во компјутери и софтвер за изработка на карта за бучава, за самостојно реализирање на овој голем проект.

До крајот на 2015 година се предвидени посети од странски експерти и обуки за софтверот, а со конкретна реализација е планирано да се започне во февруари 2016 година.

Активности:

Управувањето со бучавата се врши преку:

- Методи на оценување со индикатори за бучава;
- Методи на оценување за штетни ефекти;
- Донесување и спроведување на плански документи, како и
- Превземање на мерки за заштита од бучава во животната средина.

Планските документи опфаќаат:

- Стратешка карта за бучава
- Акционен план за бучава

Потребни финансиски средства:

За реализација на активнosta, за 2016 година не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

3) Заштита на водите

3.1. Вршење на континуиран оперативен мониторинг на водите што ги хранат изворите за водоснабдување на градот Скопје

Цел:

- Утврдување на квалитетот и квантитетот на подземните води

Образложение:

Врз основа на реализираниот едногодишен истражувачки мониторинг на површинските и подземните води во Полошката и Скопската котлина, што ги хранат изворот Рашче и бунарското подрачје Нерези – Лепенец, се продолжи со оперативен мониторинг на подземните води, при што се користат пиезометрите поставени при истражувачкиот мониторинг.

Активности:

Активностите предвидуваат мониторинг на пиезометриската мрежа и изработка на финален елаборат.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност не се предвидени финансиски средства.

Извршител:

ЈП Водовод и канализација.

3.2. Испитување на алтернативни извори за водоснабдување – 2 фаза

Цел:

- Утврдување на капацитетот и квалитетот на водите за кои постои реално стручно мислење дека се погодни алтернативни извори за обезбедување на вода за пиење за потребите на градот Скопје

Образложение:

Градот Скопје спроведе индикативен мониторинг на потенцијални извори за водоснабдување на два локалитети: Кадина река со Патишка река и изворот во пештерата Врело на Матка. По завршувањето на истражните работи констатирано е дека двата локалитети можат да се земат предвид за понатамошно обезбедување на вода за пиење.

Активности:

Проектот предвидува верификациони испитувања на водите на Кадина и Патишка река и водите на изворот во пештерата Врело на Матка, при што е планирано да се направат: 12 основни и 12 проширени анализи и 4 големи анализи за присуство на радиолошки елементи, пестициди и паразити, а ќе се мери и протокот на водите за оценка на квантитетот.

Потребни финансиски средства:

При реализирање на оваа активност, за покривање на материјалните трошоци, потребни се 2.000.000,00 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

ЈП Водовод и канализација, Институт за јавно здравје и Управа за хидрометеоролошки работи.

3.3. Изработка на регистар на бунари за користење на вода за стопански цели

Цел:

- Утврдување на зафатите на подземните води на подрачјето на Скопскиот регион

Образложение:

Во минатото поголем дел од подрачјето на регионот не бил приклучен на водоводен систем, индивидуалните куќи имале изведено бунар, копан, дупчен или со набивање на цевка со сврдел, до одредена длабочина. Откако населбите се приклучени на некој од водоводните системи, овие бунари во најголем дел ја изгубиле својата намена, односно останале надвор од употреба, но дел од нив се користат за наводнување на зелени површини и бавчи со земјоделски насади околу домаќинствата, а само мал дел од населението сеуште ги користи за пиење.

Дел од воспоставените водоснабдителни системи се општински и користат поголеми или помали експлоатациони бунари и резервоари, а дел од населените места имаат сопствени бунари за задоволување на потребите од вода на целото населено место.

Голям дел од стопанските субјекти, пред се малите и средните претпријатија, лоцирани во регионот, за своите потреби за водоснабдување со питка и технолошка вода, користат свои бунари.

И во границите на урбаната средина на градот е застапен тренд за користење на вода од сопствени бунари од страна на различни стопански субјекти, како дел од насоките за намалување на користење на питката вода од изворот Рашче како технолошка вода.

Заради ваквата состојба потребно е да се има увид во обемот на користење на подземните води.

Активности:

Предвидено е евидентирање на бунарите, нивната локација, сопственост, намена, количина и динамика на црпење на водите, квалитет на водите, начин на одведување на отпадните води и сл.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност во рамки на градот Скопје и неговите 10 општини, потребни се 1.000.000 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Секторот за заштита на животната средина и природата планира да аплицира до Центарот за развој на Скопски плански регион за добивање средства од Бирото за регионален развој, во

рамки на Програмата за рамномерен регионален развој, кои како дололнување на оваа активност би се овозможило опфаќање на сите општини (17) во Скопскиот плански регион.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на јавна набавка.

3.4. Ажурирање на „Експертизата за одредување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези – Лепенец и определување на мерките за заштита“

Цел:

Изготвување на нов стручно – истражувачки документ за заштита на водите на бунарското подрачје Нерези – Лепенец.

Образложение:

Во периодот од изготвувањена Експертизата - 1992 година до денес, промените во просторот што го зафаќаат утврдените заштитни зони се огромни. Сето тоа се одразува и на квантитетот и на квалитетот на подземните води. Во последниве години е спроведен голем истарживачки мониторинг на водите што го хранат бунарското подрачје Нерези – Лепенец, а континуирано се врши годишен оперативен мониторинг од страна на ЈП Водовод и канализација, со што се добиени одредени показатели за подземните води. Аширирањето на Експертизата е неопходно за да се утврдат сите закани во просторот и да се дефинираат нови граници на заштитните зони и мерките за заштита.

Активности:

- Ажурирање на експертизата врз основа на расположивите податоци и нови испитувања и истражувања во рамки на проектот,
- Ревизија на новиот документ,
- Носење нова одлука за заштита на бунарското подрачје.

Потребни финансиски средства:

Со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се предвидени 2.000.000 денари.

Извршител:

Извршителот ќе биде избран по пат на јавна набавка.

3.5. Изготвување Информација за квалитетот на водите на подрачјето на Град Скопје за 2015 година

Цел:

Информирање на Советот на Град Скопје, засегнатата јавност и јавноста пошироко со состојбата на квалитетот на водите на подрачјето на Градот.

Образложение:

Информацијата ќе биде изготвена врз основа на податоците добиени од државната мрежа за мониторинг на водите, од Институт за јавно здравје на Република Македонија и ЈП Водовод и канализација.

Активности:

- Прибирање податоци,
- Разработка на податоците,
- Изготвување на Информацијата,
- Ставање на Информацијата на програма на Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

4) Заштита на почвите

4.1. Утврдување на дистрибуција и концентрација на тешки метали во разни делови на растителите форми наменети за исхрана и производство на прехранбени продукти во Скопскиот регион

Цел:

Добивање податоци за квалитетот на прехранбените продукти на зелениот пазар.

Образложение:

По завршување на сите четири фази на еко – геохемискиот мониторинг за тешки метали на почвите во Скопскиот регион и добивањето релевантни податоци, се наметнува потребата за истаржување на различни растенија наменети за исхрана на луѓето, во однос на апсорпција на тешки метали во нивни одделни вегетативни органи (корен, стебло, лист, плод).

Активности:

- Утврдување на локациите за земање мостри,
- Утврдување на видовите растенија што ќе се испитуваат,
- Земање мостри и анализи,
- Изготвување завршен извештај.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се предвидени 500.000 денари.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на јавна набавка.

5) Отпад

5.1. Изработка на документација за санација и уредување на поранешната депонија Вардариште (основни и изведбени проекти со ревизија)

Цел:

Обезбедени услови за преземање конкретни активности за санација и уредување на просторот на депонијата.

Образложение:

После изготвувањето на Физибилити студијата за санација и уредување на просторот на поранешната депонија Вардариште, потребно е изготвување на техничка документација за сите фази на проектот. Активноста е условена од донесувањето на Урбанистички план за четврт од страна на Советот на Град Скопје и Детален урбанистички план од страна на Советот на Општина Гази Баба.

Активности:

Изработка на основен и изведбен проект за санација, ремедијација и рекултивација на просторот со сите фази.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активноста со Буџетот за 2016 година, предвидени се 2.000.000,00 денари.

Извршител:

Извршителот ќе биде избран избран по пат на јавна набавка.

6) Климатски промени

6.1. Реализација на годишната програма за мезометеоролошки мерења во Скопската котлина за 2016 година

Цел: Добивање податоци за метеоролошките состојби, релевантни за квалитетот на амбиентниот воздух.

Образложение:

- Реализација на микроклиматски мониторинг согласно обврската од Стратегијата за адаптација на климатските промени во Република Македонија
- Добивање податоци за влијанието на градот врз климатските услови и климата врз квалитетот на воздухот во градот
- Добивање податоци неопходни при појава на топлотни бранови и студени бранови во вонредни метеоролошки услови, како и при појава на загадување на воздухот при температурни инверзии (во делот на предвидување на истите).

Активности:

- Изготвување Програма за мезометеоролошки мерења,
- Спроведување на мерењата,
- Изготвување завршен елаборат.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на Програмата, со Буџетот на Град Скопје за 2016 година, се предвидени средства во износ од 600.000,00 денари.

Извршител:

Извршител на активноста е Управата за хидрометеоролошки работи.

6.2. Реализација на мерки од Стратегијата за намалување и прилагодување на климатските промени за Град Скопје

Цел:

Заштита и унапредување на квалитетот на животот на граѓаните на Скопје преку спроведување на одржлив развој, помагање на граѓаните и институциите да се подготват за последиците од климатските промени и екстремните временски услови и согледување на активностите за намалување на причините за климатски промени.

Образложение:

Климатските промени се најголема глобална закана на 21-от век. Тие се реалност и неминливност од начинот на кој функционира развиениот свет. Последиците од климатските промени се непредвидливи, а секако големи, разорни и фатални. Најголеми последици ќе имаат урбаните средини, каде е најголема концентрацијата на луѓето и кои воедно се најголеми причинители на климатските промени. Само средините што ќе успеат да ги испланираат своите активности за справување со климатските промени имаат непречена иднина. Градот Скопје во соработка со УНДП изработи Стратегија за намалување и прилагодување на климатските промени. Реализацијата на мерките предвидени со Стратегијата ќе се одвива фазно, по години.

Активности:

Активностите ќе произлезат од мерките предвидени со Стратегијата.

Потребни финансиски средства:

За годишна реализација на мерките предвидени со Стратегијата, со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се предвидени средства во износ од 1.500.000,00 денари.

Извршител:

Извршител на активностите ќе биде одбран по пат на јавна набавка, или активностите ќе ги реализира УНДП во рамки на проекти, во зависност од видот на предвидени мерки.

7) Унапредување на зелените површини

7.1. Изработка на Зелен катастар на град Скопје (фазна реализација)

Цел:

Постигнат повисок степен на заштита и унапредување на јавните зелени површини на град Скопје со помош на обезбедување просторни податоци за обемоти видот на зеленилото.

Образложение:

Овој документ ќе биде основа за унапредувањето на јавните зелени урбани површини со оглед на фактот што зеленилото, покрај функционалните, рекреативните, амбиенталните и социјалните функции, придонесува подеднакво кон намалувањето и адаптирањето на климатските промени. Со Зелениот катастар ќе се утврди површината, сопственоста и квалитетот на зеленилото, во функција на урбанистичкото планирање, а со крајна цел да се спречи натамошната пренамена на зеленилото во градежни цели.

Градот Скопје ги продолжи започнатите активности за изработка на Зелениот катастар, со вклучување на оваа активност во проектот за зголемување на урбаната отпорност на УНДП. Активностите продолжуваат во 2016 година.

Активности:

- Реализирање на Зелениот катастар (хардвер, софтвер, реализација на терен),
- Подигање на јавната свест

Потребни финансиски средства:

За 2016 година се предвидени 1.000.000,00 денари во Буџетот на Град Скопје за 2016 година. УНДП учествува со свои средства.

Извршител:

УНДП, ЈП Паркови и зеленило, Град Скопје, Шумарски факултет.

7.2. Изработка на Студија за зелен коридор од изворот на река Серва до вливот во река Вардар

Цел:

Добивање стручна основа за формирање зелен коридор по течението на река Серва.

Образложение:

Градот Скопје во услови на загаден амбиентен воздух од една страна, но и последици од климатските промени (топлотни бранови) од друга, е приморан да создаде услови за подобро проветрување на градот. Еден од начините е создавање зелени коридори кои започнуваат во периферните делови на градот и го насочуваат свежиот и чист воздух кон централните делови. Изведениот коридор воедно ќе придонесе кон заштита на реката Серва.

Активности:

- Истражување на можностите за воспоставување на Еколошки коридор по течението на река Серва

- Презентирање на согледувањата во завршен елаборат. Активностите се започнати во текот на 2015 година и продолжуваат во 2016 година.

Потребни финансиски средства:

За изработка на Студијата потребни се 200.000 денари, обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Избран извршител по пат на јавна набвака.

7.3. Изградба на Ботаничка градина (фазна реализација-изработка на техничка документација и изградба на стакленик)

Цел:

Зачувување на домашните видови и запознавање со алохтоните видови зеленило.

Образложение:

Ботаничката градина треба да овозможи заштита на посебните видови садници, има едукативна улога затоа што ја збогатува можноста за практична едукација на младите, ќе ја збогати содржината на Зоолошката градина и ќе ја зголеми туристичката понуда и реализација.

Градот Скопје ги продолжува започнатите активности за изградба на Ботаничка градина, со изготвување техничка документација за изградба на стакленикот, за што во 2015 година е распишан јавен повик и одбран извршител. Активностите за изготвување на техничката документација се во тек.

Активности:

- Изработка на изведбен проект за стаклениот павилјон
- Засадување на дел од предвидените видови.

Потребни финансиски средства:

Во реализација на оваа активност со Буџетот на Град Скопје за 2016 година, предвидени се 2.100.000 денари.

Извршител:

Извршителот е избран по пат на јавна набавка.

8) Заштита и унапредување на заштитени локалитети

8.1. Годишна реализација на Посебниот план за заштита и унапредување на парк-шумата Водно 2007-2016, за 2016 година (фазна реализација)

Цел: Постигнат повисок степен на заштита и унапредување на просторот на парк-шумата Водно.

Образложение:

Парк-шумата Водно е локалитет заштитен со соодветна одлука од страна на Градот Скопје. Редовното одржување на просторот на парк-шумата е дел од годишните програми за одржување на јавните зелени површини во Градот Скопје.

За подолгорочна заштита на локалитетот, донесен е Посебен план за заштита и унапредување на парк-шумата Водно за периодот 2007-2016 година. Планот предвидува заштитни и уредувачки активности што не се дел од редовното одржување и претставуваат соодветна финансиска обврска. Неговата реализација е фазна, во текот на 10 години.

Активности:

- Изготвен план на активности за 2016 година,
- Потпишување на договор со извршителот на активностите,
- Реализација на планот на активности,
- Изготвување извештај за реализација за Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активностите предвидени за 2016 година, потребни се 4.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило

8.2. Уредување на парк-шумата Водно

Цел:

Уредена парк-шумата и подостапна за посетителите.

Образложение:

Освен редовните и заштитните мерки, просторот на парк-шумата бара одредени активности за уредување, кои не се предвидени со Посебниот план или со Програмата за одржување на јавните зелени површини. За таа цел Градот Скопје секоја година обезбедува средства и ги наменува за уредување на овој локалитет.

Активности:

Се предвидува определување на активностите кои ќе се наметнат во текот на годината, за правење стручни студии (по потреба) и конкретни активности, на пример реконструкција на пешачките патеки, нивна категоризација и сигналитика, поставување парковска опрема, корпи за отпадоци и сл.

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило.

8.3. Уредување на карактеристичниот пејсаж Гази Баба

Цел:

Унапредена состојба на карактеристичниот пејсаж Гази Баба и обезбеден поуреден простор за посетителите.

Образложение:

Локалитетот Гази Баба е заштитен со одлука на Советот на Град Скопје. Неговото уредување и заштита е перманентна активност на Градот. Секоја година Градот одвојува средства и извршува одредени активности во интерес на локалитетот.

Активности:

Се предвидува определување на активностите кои ќе се наметнат во текот на годината, за правење стручни студии (по потреба) и конкретни активности, на пример поставување парковска опрема, корпи за отпадоци, чешми, видиковци и сл.

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило.

8.4.Изработка на стручни документи за заштита на локалитетот парк на природата Гази Баба

Цел:

Изготвена стручна документација неопходна за заштита и унапредување на локалитетот Гази Баба

Образложение:

Законот за прогласување на локалитетот парк – шума Гази Баба за парк на природата („Службен весник на РМ“ бр.44/15) предвидува изработка на стручни документи за заштита, уредување и управување:

- **Стручна студија** со повеќе основи (дендролошка, фитоценолошка, педолошка, за заштита од поплави, за зонирање на просторот и др.), согласно член 7, став 2. Овие активности се започнати во 2015 година;
- **План за управување**, согласно член 8. Ќе се изработува по донесување на Стручната студија.
- **Геодетски елаборат** за обележување на границите на заштитеното подрачје, согласно член 5. Се реализира во соработка со Секторот за планирање и уредување на просторот.

Активности:

Се предвидува изготвување на наведените стручни документи, неопходни за заштита, управување, уредување и унапредување на паркот на природата Гази Баба. Врз основа на Стручната студија, чиј составен дел се повеќе тематски основи, ќе се врши заштитата на локалитетот. Планот за управување треба да ги опфати планираните мерки и активности за заштита на локалитетот, земајќи ги предвид сите засегнати страни. Геодетскиот елаборат се изработува за да се воведат заштитеното подрачје во подлогите на Геодетската управа.

Потребни финансиски средства:

За изработка на стручната документација се потребни вкупно 4.500.000,00 денари, и тоа: 1.500.000,00 за Стручната студија, 1.000.000,00 за Планот за управување и 2.000.000,00 за Геодетскиот елаборат.

Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде избран по пат на јавна набавка.

8.5.Просторно обележување на границите на заштитениот локалитет Гази Баба – втора фаза

Цел:

Просторно јасно дефинирани граници на локалитетите заради нивна заштита.

Образложение:

Заради својата близина до градот, локалитетите се често подложени на узурпација на просторот, односно се градат објекти кои навлегуваат во заштитените простори. За сузбивање на таквата појава, Градот Скопје изврши просторно обележување на границите на локалитетот.

Активности:

Се предвидува дополнување на обележувањето на границите со репери во просторот, како втора фаза на веќе реализиран проект, заради згуснување на реперите и замена на оштетените таблички за ознаки.

Потребни финансиски средства:

За извршување на активностите потребни се 300.000 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Работите ќе ги изврши ЈП Улици и патишта.

8.6. Уредување на споменикот на природата Кањон Матка

Цел:

Унапредена состојба на споменикот на природата Кањон Матка и обезбеден поуреден простор за посетителите.

Образложение:

Локалитетот Кањон Матка е заштитен со одлука на Советот на Град Скопје. Во постапка е Законот за негова презаштита, по што треба да се изготви План за управување и да се преземат активности за уредување на локалитетот.

Активности:

За управување со овој многу важен заштитен локалитет, потребно е да се обезбеди ангажирање на стручни лица и извршители и создавање услови за работа (простор за сместување на локалитетот, опрема и сл.)

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2015 година.

Извршител:

Град Скопје и ЈП Паркови и зеленило.

8.7. Изработка на Студија за валоризација на Скопска Црна Гора

Цел:

Создадени услови за започнување на постапката за заштита на Скопска Црна Гора.

Образложение:

Законот за заштита на природата предвидува можност единиците на локалната самоуправа да изготвуваат предлози за заштита на одредени локалитети и истите да ги доставуваат до надлежното Министерство за животна средина и просторно планирање, кои треба да бидат поткрепени со студии за валоризација на просторот што се предлага за заштита. Изготвувањето на Студија за валоризација на СЦГ ќе претставува основен услов за започнување на процесот за заштита на овој природен локалитет.

Активности:

Студијата ќе даде првични, целосни и научно издржани податоци за биодиверзитетот на Скопска Црна Гора, застапените природни видови, и условите во кои опстојуваат, состојбата на локалитетот, начинот на неговата понатамошна заштита и управување, како и одржливо користење во насока на економски развој. Активностите се започнати во 2015 година и работите се во тек.

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 500.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот е избран по пат на на јавна набавка во 2015 година.

8.8.Функционирање на Спасителна станица во рамките на парк-шумата Водно и Кањон Матка

Цел:

Создадени услови за безбедно планинарење и посетување на парк-шумата Водно и Кањонот Матка.

Образложение:

Во 2008 година е воспоставена Спасителна станица во парк-шумата Водно а во 2009 година е реализирана сигналитика на патеките според степенот на стрмност, тешкотија на совладување и опасност, при што на сите табли е поставен бројот на контакт телефонот на Спасителната станица. Екстремните услови за планинарење во рамки на локалитетот Матка налагаат преземање активности за функционирање на Спасителна станица. Исто како и во рамки на парк-шумата Водно, и оваа Спасителна станица ја оформуваат екипи на Црвениот крст на Град Скопје, кои после извршените обуки, поседуваат соодветни сертификати.

Активности:

- Набавка на опрема од потрошен карактер
- Ангажман на членови на тимот
- Транспортни трошоци
- Одржување курсеви и семинари со тренинг вежби.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активноста се потребни 500.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Црвен крст на град Скопје.

9) Спроведување на одредени законски процедури

Законот за животната средина предвидува обврски и можности за изработка на различни стратешки документи во процесот на планирање и спроведување на планови и конкретни активности, оценки, еколошки дозволи и сл., кои се неопходни во процесот на носење на одлуки за животната средина.

9.1. Законски процедури кои Градот Скопје ги спроведува како инвеститор

9.1.1.Оценка на влијанија врз животната средина

Цел:

Реализирана обврска од чл.65, чл.76 и чл.24 од Законот за животната средина за утврдување на влијанијата врз животната средина.

Образложение:

Членот 65 предвидува изготвување **Стратегиска оценка на влијанието врз животната средина** за плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, Националниот акционен план за животна средина, локалните акциони планови за животна средина и др.стратегиски, плански и програмски документи.

Членот 76 предвидува изготвување **Оцена на влијанија врз животната средина** за проектите кои поради нивниот карактер, обем или локацијата на која се изведуваат, можат да имаат значително влијание врз животната средина.

Членот 24 предвидува изработка на **Елаборат за заштита на животната средина** за дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина.

Градот Скопје е обврзан да ги почитува овие одредби при спроведување на своите програмски активности.

Активности:

- Утврдување на потребата од изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина
- Изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина
- Доставување до МЖСПП за одобрување

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на јавна набавка.

9.2. Законски процедури кои Градот Скопје ги спроведува како надлежен орган

9.2.1. Издавање Б-интегрирани еколошки дозволи за работење на инсталациите кои влијаат врз животната средина

Цел:

Задоволени одредби од чл.95, 122 и 123 од Законот за животната средина.

Образложение:

Градот Скопје е должен да ја спроведува процедурата за издавање Б-интегрирани еколошки дозволи за инсталации кои според Законот подлежат на оваа процедура.

Активности:

Активностите за издавање Б-интегрирани еколошки дозволи се одвиваат согласно сложена и обемна, законски пропишана процедура. Интегрираната дозвола ги опфаќа сите влијанија на инсталацијата врз животната средина, а целта на дозволата, преку Програмите за подобрување, е нивно сведување на најмала можна мерка и анулирање.

Посебно се обрнува внимание на инсталациите што имаат испусти за отпадни води во канализационата мрежа на ЈП Водовод и канализација, односно на Град Скопје, особено во рамки на севкупните активности за подготовка на системот на отпадни води за приклучување на пречистителна станица. За таа цел неопходни се дополнителни контролни испитувања на квалитетот на овие отпадни води.

Потребни финансиски средства:

За активността за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи не се потребни финансиски средства. 200.000 денари се предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година за материјалните трошоци за контролно испитување на отпадните индустриски води кои се испуштаат во градската канализациона мрежа.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина е задолжен за активността за издавања на Б-дозволите. Во делот на посета на инсталациите и нивното контролирање се вклучува Инспекторатот на Град Скопје-овластените инспектори за животна средина. За испитување на квалитетот на отпадните води ќе биде надлежно ЈП Водовод и канализација.

9.2.2. Одобрување на елаборати за заштита на животната средина

Цел:

Реализирана обврска од чл.26 од Законот за животната средина.

Образложение:

Согласно Законот за животната средина, Градот Скопје е надлежен за разгледување и одобрување на елаборати за заштита на животната средина за дејности и активности кои се наброени во Уредбата за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат, а за чие одобрување е надлежен Градоначалникот на Општината, Градоначалникот на Град Скопје и Градоначалникот на општините во Градот Скопје.

Активности:

- Разгледување на досатвениот Елаборат за заштита на животната средина,
- Изготвување забелешки на Елаборатот,
- Примање на корегиран Елаборат
- Изготвување Решение за одобрување, кое го потпишува Градоначалникот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Извршителот е Секторот за заштита на животната средина и природата.

10) Проекти од областа на животната средина

Градот Скопје развива проекти кои се од областа на животната средина, или се со поширок дијапазон но се координираат преку Секторот за животна средина, или пак Секторот е учесник во национални проекти.

10.1. Изработка на проекти во надлежност на Секторот за заштита на животната средина и природата

10.1.1.Изработка на Елаборат за проценка на еколошкиот капацитет на град Скопје – прва фаза

Цел:

Еколошкиот отисок, како мерлив индикатор на одржливиот развој, треба да го определи биолошкиот капацитет на просторот на градот Скопје во однос на предизвиците и потребите во секојдневниот живот на граѓаните во областите на транспортот, домувањето, обработката на земјиштето, создавањето на отпадот, индустриското производство и сл. Тој треба да даде одговор на прашањето колку простор е потребен за граѓаните за создавање на се она што го консумираат (продукти и ресурси) и произведуваат (отпад и емисии), на годишно ниво. Исто така, по добивањето на сите квантифицирани податоци, потребно е да се утврдат мерките и насоките за подобрување на состојбите.

Образложение:

Резултат на севкупните активности треба да претставува изготвената Студија за проценка на еколошкиот капацитет на Град Скопје, која треба да даде одговор на прашањето за согледување на еколошкиот капацитет на Град Скопје, неговиот развој согледан преку пресметан еколошки отисок, усвоените и пресметаните индикатори, областите на севкупниот живот и животен простор кои се земени предвид при пресметување на еколошкиот отисок, споредба на состојбата на Град Скопје со опкружувањето и состојбата во Република Македонија, како и начини за подобрување на состојбите, од што треба да произлезат идните фази на активностите во рамки на одредување на еколошкиот отисок на Град Скопје.

Активности:

Активноста е обемна и ќе се реализира фазно. Во 2015 година се започнати активностите од првата фаза и ќе продолжат во 2016 година.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на активностите во 2016 година се потребни 500.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот е избран по пат на јавна набавка.

10.1.2. Изработка на Интегриран катастар на загадувачи на животната средина

Цел:

Собирање и презентирање на податоци за емисиите во сите медиум и области на животната средина.

Образложение:

Катастарот на загадувачи е основа за преземање на потребните активности за заштита на животната средина, а воедно е и законска обврска.

Активности:

Подготвителните активности се започнати од страна на Секторот за заштита на животната средина и природата, преку обединување на сите податоци произлезени од досега реализираните проекти и нивно мапирање на ГИС подлоги со помош на Секторот за ИТ на Град Скопје. Во 2015 година е избран извршител, работитие за изготвување на катастарот се започнати и продолжуваат во 2016 година.

Потребни финансиски средства:

Средствата за реализирање на овие активности, во износ од 1.500.000,00 денари се обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот е одбран по пат на јавна набавка.

10.1.3. Изработка на Регионален проект „Зголемување на урбаната отпорност со примена на ИКТ за вклучување на намалувањето на ризиците од катастрофи и климатски промени во главните текови во Ерменија, Македонија и Молдавија“- втора година од проектот

Цел: Главна цел на проектот е да се изгради отпорност кон природни и климатски катастрофи во трите држави преку зголемување на институционалниот капацитет, мобилизација на знаењето и трансферирање на соодветните најдобри во праксата иновативни технологии.

Образложение:

Преку имплементацијата на овој проект, ќе бидат пилотирани/тестирани голем број на иновативни техники и методологии, што ќе се користат за зголемување на урбаната отпорност.

Активности:

Активностите на проектот се започнати во 2015 година и ќе се одвиваат до крајот на 2016 година, со техничка и финансиска поддршка на УНДП. Проектот треба да обезбеди:

- зголемување на капацитетите на локалната самоуправа за развој и имплементација на интегрирани планови и програми за намалување на ризиците од катастрофи и климатските ризици,
- развиен концепт за Smart City - Паметен град решение за брза урбанизација и решенија за климатските промени.

• подобрена достапност на информации и зголемена јавна свест за ризиците од катастрофи и климатските ризици во ураните области преку имплементација на регионални и национални ИКТ решенија/мобилни апликации.

Во текот на 2015 година е реализиран Инвентарот на стакленички гасови за Град Скопје и започнати се активности за изработка на Стратегија за намалување и прилагодување на климатските промени за Град Скопје (направена е проценка на можностите на Град Скопје за намалувањена климатските промени), а проектот е проширен во делот на изготвување на Зелен катастар, како една од мерките за намалување и прилагодување на климатските промени и активностите се започнати.

Во текот на 2016 година ќе се финализира Стратегијата за климатски промени во првата половина на годината, ќе продолжат активностите за изработка на Зелен катастар, а постојат реални шанси да се прошири соработката и во делот на заштита од хаварии од индустриските процеси.

Потребни финансиски средства:

Средствата за проектот ги обезбедува УНДП, а Градот Скопје обезбедува финансиско учество со средствата наменети за изработка на документите: Инвентар на стакленички гасови, Стратегија за намалување и прилагодување на климатските промени за Град Скопје и Зелен катастар – прва фаза. За 2016 година за изработка на Зелен катастар – втора фаза, со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се обезбедени 1.000.000 денари.

Извршител:

Извршител на активноста УНДП.

10.1.4. Изработка на Надворешен план за вонредни состојби заради спречување на хаварии

Цел:

- Спречување и контрола на хаварии со присуство на опасни материи
- Намалување на последиците од хавариите и примена на мерките

Образложение:

Секоја инсталација која врши производство, транспорт или складирање на опасни супстанции во количини поголеми од пропишаните гранични вредности е должна да преземе мерки за спречување на хавариите и за ограничување на нивните последици врз животната средина и здравјето на луѓето.

Секоја инсталација е задолжена:

- да изготви известување до МЖСПП и до Градоначалникот на Град Скопје за количините и видовите на опасни супстанции кои се користат,
- да изготви План за спречување на хаварии со извештај за мерки за безбедност и да го достави до МЖСПП и Градоначалникот на Град Скопје,
- да изготви Внатрешен план за вонредни состојби и да го достави до Град Скопје,
- Во случај на хаварија да ги информира МЖСПП и Град Скопје

Врз основа на внатрешните планови, Градот Скопје е задолжен да изготви Надворешен план за вонредни состојби.

Активности:

Плановите за вонредни состојби треба да овозможат:

- локализирање и контролирање на хавариите, за да се минимизира нивното штетно влијание,
- спроведување мерки за заштита од последиците на хавариите,
- пренесување на информациите до јавноста и релевантните служби,
- обновување и рекултивација на животната средина.

Операторот, Градоначалникот на Град Скопје и МЖСПП се должни, во период не подолг од три години од донесувањето на плановите, да ги анализираат и да ги тестираат, а онаму каде што е потребно и да ги обновуваат и ревидираат плановите.

Потребни финансиски средства:

Со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се предвидени 2.000.000 денари.

Извршител:

Градот Скопје планира во 2016 година да ја прошири соработката со УНДП во проектот за зголемување на урбаната отпорност за намалување на ризиците од катастрофи и климатски промени со вметнување на хавариите. Во спротивно, извршителот ќе биде избран по пат на јавна набавка.

10.1.5. Проект „Скопје – здрав град“ (фазна реализација)

Цел:

Зачленување во светското семејство на Здрави градови.

Образложение:

Унапредувајќо го здравјето и подобрувајќи го квалитетот на живеење преку поврзување на социјалните, здравствените и еколошките компоненти на животот, локалната самоуправа може да игра главна улога во промовирањето и одржувањето на здравјето на своите граѓани, а има и потенцијал за покренување активности за одржлив развој.

Активности:

Активноста ќе се реализира во фази, согласно методологијата на Светската здравствена организација. Подготвителните активности, анкети, контакти и апликации се започнати во 2015 година.

Потребни финансиски средства:

Со Буџетот на Град Скопје за 2016 година се предвидени средства во износ од 250.000,00 денари.

Извршител:

Сектор за заштита на животната средина и природата во соработка со Секторот за јавни дејности.

10.1.6. Фазна реализација на ЛЕАП 2 за Град Скопје

Цел:

Реализација на активностите предвидени со утврдените рокови за 2016 година.

Образложение:

Овој плански документ е од голема важност за Градот Скопје, општините во градот Скопје и поширокиот регион. Со него се предвидени сите проекти и активности поврзани со заштитата на животната средина.

Активности:

Реализацијата на овој долгорочен акционо-плански документ ќе се одвива во текот на 6 години во периодот 2012 – 2017. Во текот на 2016 година ќе се реализираат повеќе активности предвидени со документот, како дел од редовните активности на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

Средствата за реализирање на овие активности се обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Сектори на Град Скопје.

10.2. Проекти од поширок карактер, во кои учествува Секторот за заштита на животната средина

10.2.1. ИПА Проект: Подобрување на инфраструктурата за собирање на отпадни води во град Скопје

Цел:

Подобрена инфраструктура за отпадни води во градот.

Образложение:

Во рамки на претходен ИПА проектот со вредност од 300.000 евра завршена е изработката на техничка документација на ниво на основни проекти за рехабилитација на постојната фекална и атмосферска канализациона мрежа и подготовка на тендерска документација за истата од страна на консултантската фирма - францускиот конзорциум SAFEGE. Воедно, во рамки на истиот проект е изготвена ИПА апликација и тендерско досије за изградба на левиот и десниот главен колектор и сифонот под р. Вардар кои се доставени во ЕУ Делегација.

Активности:

Во тек е спроведувањето на процедурите за одобрување и објавување на тендерот за градба на левиот и десниот колектор која ќе се реализира преку проектот преку ИПА 2. Потпишувањето на договорот за изградба се очекува да се случи до крајот на месец јуни 2016 година.

Потребни финансиски средства:

Програмата во вредност од 13,5 милиони евра

Извршител:

ЕУ Комисија, ЕУ делегација во РМ, Влада на РМ, СЕП, ЦФЦД при Министерство за финансии, МЖСПП, Град Скопје.

10.2.2. Студија за финансирање, изградба и работа на пречистителна станица за отпадни води во град Скопје

Цел:

Изградба на пречистителна станица за отпадни води за Град Скопје.

Образложение:

На 09.09.2014 година е потпишан меморандум за разбир меѓу МЖСПП, Град Скопје и Egis (одбрана фирма од страна на Француската влада) во вредност од 726.000 евра за изработка на Студија за финансирање, изградба и функционирање на ПС за Град Скопје.

Активности:

Во тек е изборот на најповолното техничко-технолошко решение за ПС по што следува доработувањето на студијата во финансискиот дел и моделот на функционирање, како и изработката на тендерската документација за изработка на проекти и изградба на ПС. Завршувањето на студијата е предвидено за јуни 2016 година.

Потребни финансиски средства:

726.000 евра обезбедени преку Француска донација

Извршител:

ЕУ Комисија, ЕУ делегација во РМ, Влада на РМ, СЕП, ЦФЦД при Министерство за финансии, МЖСПП, Град Скопје.

10.2.3. Учество во изработка на Стратегија за здравје и животна средина на Република Македонија

Цел:

Изготвена Стратегија за здравје и животна средина во РМ.

Образложение:

Владата на Република Македонија формираше Комитет за здравје и животна средина, кој е задолжен да расправа и презема мерки за широк вид проблеми од областа на животната средина и нивното влијание врз здравјето на луѓето. Во согласност со разгледуваните состојби и зададените активности во заклучоците на Комитетот и Владата на РМ, донесена е одлука за изработка на Стратегија за здравје и животна средина.

Активностите се одвиваат со техничка и финансиска поддршка на Светската здравствена организација а во работната група учествуваат претставници на неколку министерства и институции, меѓу кои и Градот Скопје, односно Секторот за заштита на животната средина и природата. Уште на првата работна средба е утврдено дека фокусна точка на проектот е Градот Скопје заради тоа што како главен град на РМ има различни состојби во сите медиуми и области на животната средина, но и заради активностите што успешно ги спроведува од областа на заштитата на животната средина.

Во текот на активностите во 2015 година е прифатена и обврската за изготвување на Национална стратегија за здравје 2020, по што е решено Стратегијата за здравје и животна средина да биде нејзин сегмент.

Активности:

Во рамки на досегашните активности, формирани се 4 работни групи кои обработуваат различни медиуми и области на животната средина, поедини загадувачи и здравствениот одговор на состојбите. Претстои усогласување на материјалите изработени од работните групи и финализирање на нацрт Стратегијата. Градот Скопје е активен учесник во сите активности за изработка на Стратегијата.

Двата документи се изготвени и доведени до нацрт фази. Следи нивно усвојување од страна на Владата на Република Македонија, реализација на активностите и мерките предвидени со документите и евалуација на самите документи на одредени временски периоди.

Потребни финансиски средства:

Не се потребни финансиски средства..

Извршител:

Интерсекторска Работна група, учесник Секторот за заштита на животната средина и природата.

10.2.4. Учество во Твининг проект за зајакнување на капацитетите на локално ниво за имплементација на законската регулатива од областа на животната средина

Цел:

Подобрен капацитет на вработените во единиците на локалната самоуправа во Република Македонија кои работат во областа на заштитата на животната средина.

Образложение:

Во рамки на проектот што се реализира преку МЖСПП, се работи на подобрување на подзаконските акти и се одржуваат обуки за вработените.

Активности:

Темите што ги опфаќа овој проект се следните:

- зајакнување на капацитетите за изработка на Карта за бучава (набавка на техничка опрема – компјутери и софтвер и обука),
- обуки и работилници за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи и одобрување на елаборати за животна средина,
- истражување на искуствата за изработка на ЛЕАП-ите и утврдување на потребата за измени во регулативата за таа област,
- изготвување подзаконски акти и упатства за нивно користење.

Потребни финансиски средства:

Не се потребни финансиски средства..

Извршител:

Учесник Секторот за заштита на животната средина и природата.

10.2.5. Учество во Твининг проект за зајакнување на капацитетите на централно и локално ниво за подобрување на квалитетот на воздухот

Цел:

Подобрен квалитет на амбиентниот воздух на подрачјето на градот.

Образложение:

Втората фаза на овој Твининг проект кој се реализира преку МЖСПП, е ориентирана кон активностите на локално ниво. Со овој проект, кој го финансира Финската влада, се ангажирани експерти од повеќе држави на ЕУ, кои ги користат искуствата на нивните држави и се обидуваат да ги применат во Република Македонија.

Активности:

Во рамки на проектот се работи на законската регулатива од областа на заштитата на квалитетот на амбиентниот воздух, плански документи на локално ниво, подобрување на државниот мониторинг систем, мерки за подобрување на квалитетот на воздухот и соработка со Интерсекторската група за квалитет на воздух.

Потребни финансиски средства:

Не се потребни финансиски средства..

Извршител:

Учесник Секторот за заштита на животната средина и природата

10.2.6. Учество во проектот Зелена дигитална повелба

Цел:

Подобрен квалитет на проектите што Градот Скопје ги реализира со примена на дигиталната техника.

Образложение:

Градоначалникот на Град Скопје во Брисел ја потпиша Зелената дигитална повелба што ќе ги обедини сите проекти на Градот Скопје кои користат дигитална техника.

Активности:

Во рамки на проектот Секторот ќе учествува и ќе реферира за активностите за изработка на Зелен катастар.

Потребни финансиски средства:

Не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Учесник Секторот за заштита на животната средина и природата

10.2.7. Учество во проектот ФУПОЛ

Цел:

Целта на проектот е презентирање на проектите на Град Скопје и „слушање на јавноста“ по однос на истите.

Образложение:

Со примена на посебен софтвер, одбрани проекти на Град Скопје ќе се презентираат на јавноста преку нивна симулација за полесно согледување. Симулациите, заедно со податоците што ќе можат да се обезбедат, ќе дадат можност за искористеност на планираната инфраструктура во одреден временски период и специфични временски услови.

Алатката е интерактивна, што значи дека граѓаните ќе можат да поставуваат прашања и да даваат идеи, ќе може да се спроведува анкета и сл.

Активности:

Во рамки на проектот Секторот ќе учествува со активностите за уредување на Водно, со нагласок на патеките на локалитетот.

Потребни финансиски средства:

Не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Учесник Секторот за заштита на животната средина и природата

10.2.8. Учество во проектот за решавање на проблемот со линданот на ОХИС

Цел:

Ремедијација на постојните индустриски капацитети и напуштените локации каде што се чуваат или складираат големи количини на опасни хемикалии

Образложение:

Владата на Република Македонија формираше Надзорен комитет за разрешување на проблемот со санација на депонијата на линдан на ОХИС. Претставник на Секторот за заштита на животната средина и природата е член на надзорниот комитет.

Активности:

Во рамки на проектот се изработува Физибилити студија за начинот на отстранување на линданот и начинот на постапување со истиот, по пат на согорување, заради што во постапка е предвидена и изработка на правилник за постапка со линдан. Активностите ќе се реализираат континуирано, во фази. Финална активност во проектот е ремедијација на загадените почви.

Потребни финансиски средства:

Средствата се обезбедени преку УНИДО.

Извршител:

Надзорен комитет. Учесник е Секторот за заштита на животната средина и природата

11) Подигање на јавната свест за значењето на животната средина

11.1. Еколошки конкурс на Градот Скопје за 2016 година

Цел:

Преку наградување на физички и правни лица за придонесот во развој на грижата за животната средина, обезбедено повисоко ниво на јавната свест.

Образложение:

Градот Скопје традиционално организира Еколошки конкурс за најголем допринос во развојот на екологијата, во повеќе категории: најубаво уреден двор, најеколошка компанија, најголем придонес за екологијата и најубава творба на тема екологија.

Активности:

- Формирање на соодветна комисија
- Објавување на конкурсот
- Прибирање на пријави
- Разгледување на пристигнатите пријави, творби и посети на терен
- Доделување на награди

Потребни финансиски средства:

За оваа активност се предвидени 250.000,00 денари за награди. Средствата се обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата во соработка со други релевантни сектори.

11.2.Подигање на јавната свест преку соработка со невладиниот сектор за реализација на проекти, организирање манифестации, одбележување на денови од еколошкиот календар, печатење пропаганден материјал и сл.

Цел:

Постигнато повисоко ниво на јавната свест за значењето на животната средина.

Образложение:

Подигањето на јавната свест е неопходна активност, која произлегува и од одредбите на Законот за животна средина. Според досегашните искуства соработката со НВО дава најдобри резултати во овој домен заради нивното добро организирање на своето членство и граѓанскиот сектор воопшто. За 2016 година е планирано одбележување на **Европската недела на мобилност**.

Активности:

Активноста предвидува објавување конкурс за соработка со НВО за организирање на соодветни активности во текот на седум дена со завршна манифестација Во град без автомобил. Избраниот извршител ќе треба да осмисли голем број и широка разнолика палета на активности за промовирање на алтернативни видови на движење, натпревари, дефилеа, работилници и сл. За истата цел ќе треба да подготви, односно креира и печати пропаганден материјал (флаери, летоци, плакати, брошури, маички).

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност се предвидени 300.000,00 денари со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на конкурс.

11.3. Организирање на манифестацијата Час на планетата Земја 2016

Цел:

Вклучување на Градот Скопје во глобален еколошки настан.

Образложение:

Градот Скопје веќе неколку години се вклучува во одбележувањето на светски познатото движење „Час на планетата Земја“ – најголем глобален еколошки настан.

Активности:

Во текот на шеесетминутно гасење на илуминацијата на објектите во градот, се укажува на потребата од штедење на енергетските ресурси и заштита од климатските промени.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност се предвидени 100.000,00 денари. Средствата се обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2016 година.

Извршител:

Движење „Час на планетата Земја – Македонија“ и Георги Селков, носител на настанот во Република Македонија, Црвен крст на Град Скопје и Сектор за заштита на животната средина и природата.

6. ИЗВРШИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА

За реализирање на Програмата на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година, е задолжен Секторот за заштита на животната средина и природата.

7. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Оваа Програма стапува во сила со денот на објавувањето во Службен гласник на Град Скопје.

Бр. _____

С К О П Ј Е

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТ
НА ГРАД СКОПЈЕ
Ирена Мишева

ДОДАТОК

ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИ

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИ					
Цел	Активност	Потребни средства	Рок	Извршител	Индекс
1) Заштита на амбиентниот воздух					
Изработка на плански документи, согласно Законот за амбиентен воздух	1.1. Изработка и донесување на План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на агломерација Скопски регион	/	Крај на 2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Донесен План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на агломерација Скопски регион
	1.2. Изработка и донесување на Краткорочен акционен план за заштита на амбиентниот воздух	/	Крај на 2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Донесен Краткорочен акционен план за заштита на амбиентниот воздух
Истражување на квалитет на амбиентниот воздух	1.3. Изработка на елаборат за ниво на бучава и состојба на квалитетот на воздухот во Град Скопје во грејна сезона – втора фаза	500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Изработен Елаборат, Добиени сознанија за квалитетот на воздухот и булавата
	1.4. Изработка на елаборат за испитување на загадувањето на амбиентниот воздух од согорувачките процеси во сообраќајот	2.700.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Изработен Елаборат, Добиени сознанија за учество на сообраќајот во загадување на воздухот

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	1.5. Изработка на елаборат за испитување на загадувањето на амбиентниот воздух од согорувањето на дрвото како средство за затоплување	950.000	2016/2017	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Изработен Елаборат, Добиени сознанија за учество на дрвото во согорувачките процеси како причина за загадување на воздухот
Преземање конкретни мерки за намалување на загадувањето на амбиентниот воздух	1.6. Набавка на калциум магнезиум ацетат	2.500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Аплицирано средство
Информирање за квалитетот на амбиентниот воздух на годишно ниво	1.7. Изготвување Информација за квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на Градот Скопје за 2015 година	/	2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Презентирана Информација на Совет на Град Скопје
2) Бучава					
Управување со бучавата	2.1. Изработка на Стратешка карта за бучава и Акционен план за намалување на бучавата во животната средина за град Скопје (фазна реализ.)	/	2016-2018	Сектор за заштита на животната средина и природата	Изготвена прва делница на Картата за бучава
3) Заштита на води					
Мониторинг на водите што ги хранат изворите за вода	3.1. Вршење на континуиран оперативен мониторинг на водите што ги хранат изворите за водоснабдување на градот Скопје	/	2016	ЈП Водовод и канализација	Доставен завршен годишен извештај за мониторинг на водите

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

Барање алтернативни извори за водоснабдување	3.2. Испитување на алтернативни извори за водоснабдување – 2 фаза	2.000.000	2016	ЈП Водовод и канализација	Доставен завршен елаборат за реализирани испитувања
Заштита на подземните води	3.3. Изработка на регистар на бунари за користење на вода за стопански цели	1.000.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Доставен изготвен регистар
	3.4. Ажурирање на „Експертизата за одредување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези – Лепенец и определување на мерките за заштита“	2.000.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Доставена Експертиза Донесен нов правен акт од Советот на Град Скопје
Информирање за квалитетот на водата	3.5. Изготвување Информација за квалитетот на водите на подрачјето на Град Скопје за 2015 година	/	2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Презентирана Информација на Совет на Град Скопје
4) Заштита на почвите					
Добивање податоци за квалитетот на прехранбените продукти на зелениот пазар	4.1. Утврдување на дистрибуција и концентрација на тешки метали во разни делови на растителите форми наменети за исхрана и производство на прехранбени продукти во Скопскиот регион	500.000	2016/2017	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Изготвен завршен извештај за спроведените истражувања

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

5) Отпад					
Санација на депонии	5.1. Изработка на документација за санација и уредување на поранешната депонија Вардариште (основни и изведбени проекти со ревизија)	2.000.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предаден изготвена проектна документација
6) Климатски промени					
Прилагодување и намалување на климатските промени	6.1. Реализација на годишната програма за мезометеоролошки мерења во Скопската котлина за 2016 година	600.000	2016/2017	УХМР	Предаден завршен елаборат за спроведени мерења
	6.2. Реализација на мерки од Стратегијата за намалување и прилагодување на климатските промени за Град Скопје	1.500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка и УНДП	Број на реализирани мерки предвидени со Стратегијата
7) Унапредување на зелените површини					
Заштита и унапредување на јавното зеленило	7.1. Изработка на Зелен катастар на град Скопје (фазна реализација)	1.000.000	2016	УНДП	Степен на обработени зелени површини во Зелениот катастар
	7.2. Изработка на Студија за зелен коридор од изворот на река Серава до вливот во река	200.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предадена изготвена студија

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	Вардар				
Зачувување на домашните видови и запознавање со алохтоните видови зеленило	7.3. Изградба на Ботаничка градина (фазна реализација-изработка на техничка документација и изградба на стакленик)	2.100.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предаден изготвен изведбен проект
8) Заштита и унапредување на заштитени локалитети					
Заштита и унапредување на парк – шумата Водно	8.1. Годишна реализација на Посебниот план за заштита и унапредување на парк-шумата Водно 2007-2016, за 2016 година (фазна реализација)	4.000.000	2016	ЈП Паркови и зеленило	Реализирани планирани активности за годишна реализација, предвидени со договор
	8.2. Уредување на парк-шумата Водно	1.000.000	2016	ЈП Паркови и зеленило	Реализирани активности предвидени со договор
Заштита и уредување на паркот на природата Гази Баба	8.3. Уредување на карактеристичниот пејсаж Гази Баба	1.000.000	2016	ЈП Паркови и зеленило	Одбран извршител по пат на јавна набавка
	8.4. Изработка на стручни документи за заштита на локалитетот парк на природата Гази Баба	4.500.000	2016/2017	Одбрани извршители по пат на јавна набавка	Предадена Стручна студија за просторот на парк на природата Г.Баба Предаден изготвен План за управување со парк на природата Г.Баба Предаден изготвен Геодетски елаборат за просторот на парк на

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	8.5.Просторно обележување на границите на заштитениот локалитет Гази Баба – 2 фаза	300.000	2016/2017	ЈП Улици и патишта	природата Г.Баба Поставени белеги во просторот
Уредување на Матка	8.6.Уредување на споменикот на природата Кањон Матка	1.000.000	2016	Град Скопје	Реализирани предвидени активности
Валоризација на Скопска црна Гора	8.7.Изработка на Студија за валоризација на Скопска Црна Гора	500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предадена изготвена Студија за валоризација
Обезбедување безбеден престој во заштитени подрачја	8.8.Функционирање на Спасителна станица во рамките на парк-шумата Водно и Кањон Матка	500.000	2016	Црвен крст на Град Скопје	Број на преземени активности на терен
9) Спроведување на одредени законски процедури					
Законска процедура што Градот Скопје ја спроведува како инвеститор	9.1.1.Оценка на влијанија врз животната средина	100.000	2016	Град Скопје	Број на изготвени документи
Законски процедури кои Градот Скопје ги спроведува како надлежен орган	9.2.1.Издавање Б-интегрирани еколошки дозволи за работење на инсталациите кои влијаат врз животната средина	200.000	2016	ЈП Водовод и канализација	Број на извршени анализи
	9.2.2.Одобрување на елаборати за заштита на животната средина	/	2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Број на обработени дозволи

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

10) Проекти од областа на животната средина					
Изработка на проекти во надлежност на Секторот за заштита на животната средина и природата	10.1.1. Изработка на Елаборат за проценка на еколошкиот капацитет на град Скопје – прва фаза	500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предаден изготвен Елаборат
	10.1.2. Изработка на Интегриран катастар на загадувачи на животната средина	1.500.000	2016	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Предаден изготвен Катастар на загадувачи
	10.1.3. Изработка на Регионален проект „Зголемувањена на урбаната отпорност со примена на ИКТ за вклучување на намалувањето на ризиците од катастрофи и климатски промени во главните текови во Ерменија, Македонија и Молдавија“ - втора година од проектот	/	2016	УНДП	Реализирани активности предвидени со проектот
	10.1.4. Изработка на Надворешен план за вонредни состојби заради спречување на хаварии	2.000.000	2016/2017	Одбран извршител по пат на јавна набавка	Изготвен Надворешен план
	10.1.5. Проект „Скопје – здрав град“ (фазна реализација)	250.000	2016	Сектор за заштита на животната средина и природата Одделение за социјални работи	Прифатена апликација

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	10.1.6. Фазна реализација на ЛЕАП 2 за Град Скопје	/	2016	Град Скопје	Број на реализирани активности од ЛЕАП-от
Проекти од поширок карактер, во кои учествува Секторот за заштита на животната средина	10.2.1. ИПА Проект: Подобрување на инфраструктурата за собирање на отпадни води во град Скопје	/	2016	ЕУ Комисија, ЕУ делегација во РМ, Влада на РМ, СЕП, ЦФЦД при Министерство за финансии, МЖСПП, Град Скопје	Потпишан договор за изградба на инфраструктура
	10.2.2. Студија за финансирање, изградба и работа на пречистителна станица за отпадни води во град Скопје	/	2016	ЕУ Комисија, ЕУ делегација во РМ, Влада на РМ, СЕП, ЦФЦД при Министерство за финансии, МЖСПП, Град Скопје	Доставена изготвена студија
	10.2.3. Учество во изработка на Стратегија за здравје и животна средина на Република Македонија	/	2016	Интерсекторска работна група на национално ниво	Усвоена Стратегија од Влада на Република Македонија
	10.2.4. Учество во Твининг проект за зајакнување на капацитетите на локално ниво за имплементација на законската регулатива од областа на животната средина	/	2016	МЖСПП Сектор за заштита на животната средина и природата	Реализирани активности, предвидени со проектот
	10.2.5. Учество во Твининг проект за зајакнување на капацитетите на централно и локално ниво за подобрување на квалитетот на воздухот	/	2016	МЖСПП Сектор за заштита на животната средина и природата	Реализирани активности, предвидени со проектот

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	10.2.6. Учество во проектот Зелена дигитална карта	/	2016	Град Скопје Сектор за заштита на животната средина и природата	Степен на успешност на презентирање на Зелениот катастар (задача на Секторот)
	10.2.7. Учество во проектот ФУПОЛ	/	2016	Град Скопје Сектор за заштита на животната средина и природата	Број на реализирани идеи за уредување на патеките на Водно и воопшто на лоаклитетот на парк - шумата
	10.2.8. Учество во проектот за решавање на проблемот со линданот на ОХИС	/	2016 и во континуитет	Надзорен комитет формиран од Влада на Република Македонија	Степен на реализација на проектот
11)Подигање на јавната свест за значењето на животната средина					
Подигање на јавната свест со организирање пригодни манифестации	11.1.Еколошки конкурс на Градот Скопје за 2016 година	250.000	2016	Сектор за заштита на животната средина и природата	Успешно реализиран конкурс и доделени награди
	11.2.Подигање на јавната свест преку соработка со невладиниот сектор за реализација на проекти, организирање манифестации, одбележување на денови од еколошкиот календар, печатење пропаганден материјал и сл.	300.000	2016	НВО Сектор за заштита на животната средина и природата	Успешно организирана манифестација Број на реализирани активности во рамки на манифестацијата

Програма на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2016 година

	11.3. Организирање на манифестацијата Час на планетата Земја 2016	100.000	2016	„Час на планетата Земја – Македонија“ и Ѓеорги Селков, носител на настанот во Република Македонија	Успешно организирана манифестација
--	---	---------	------	--	------------------------------------